

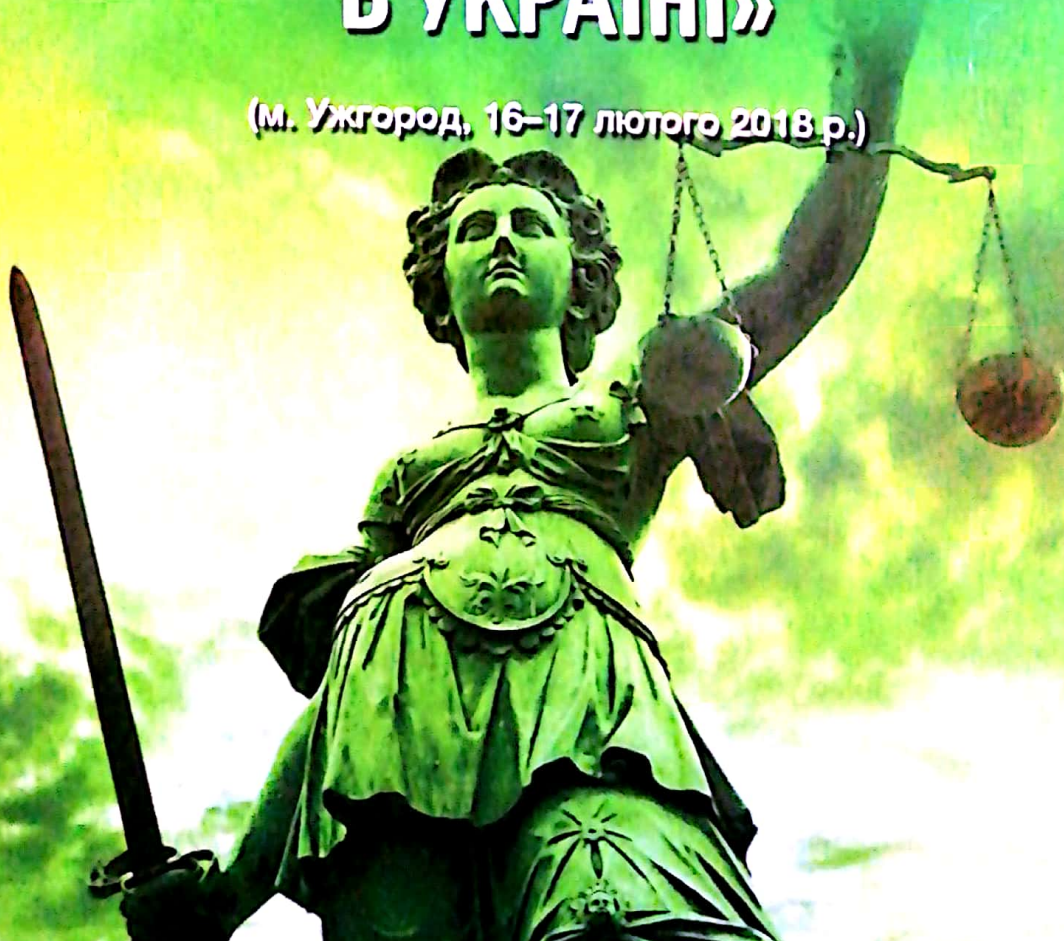
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ПРАВОВА ДЕРЖАВА: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ»

(м. Ужгород, 16–17 лютого 2018 р.)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Алмаші М.М., к.ю.н., доцент; Берназюк Я.О., д.ю.н., професор; Бисага Ю.М., д.ю.н., професор; Белов Д.М., д.ю.н., професор; Віхляєв М.Ю., д.ю.н., доцент; Гомонай В.В., к.ю.н., доцент; Греца С.М., к.ю.н., доцент; Громовчук М.В., к.ю.н., доцент; Жежихова Мартіна, к.ю.н., доцент (Словацька Республіка); Ковач Юліус, д.ю.н., професор (Словацька Республіка); Лазур Я.В., д.ю.н., професор; Марцеляк О.В., д.ю.н., професор; Мраз Станіслав, д.ю.н., професор (Словацька Республіка); Натуркач Р.П., к.ю.н., доцент; Палінчак М.М., д.політ.н., професор; Петрецька Н.І., к.ю.н., доцент; Піфко О.О., к.ю.н., доцент; Полєднік Петр, к.ю.н. (Чеська Республіка); Різник С.В., к.ю.н., доцент; Рогач О.Я., д.ю.н., професор; Станіц Петр, д.ю.н., професор (Республіка Польща); Фрідманський Р.М., к.ю.н., доцент; Хорка Іван, д.ю.н., професор (Румунія).

Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 16–17 лютого 2018 р. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2018. – 164 с.

ISBN 978-966-916-475-9

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні», яка за сприяння Центру українсько-європейського наукового співробітництва відбулася на базі юридичного факультету Ужгородського національного університету 16–17 лютого 2018 р.

УДК 342(477)(063)

ФОРМИ ЗАХИСТУ ПРАВ СТОРІН ДОГОВОРУ ПРО РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ

Деледивка С. Г.

аспірант кафедри цивільного права і процесу

Національної академії внутрішніх справ

м. Київ, Україна

Однією з із складових структури суб'єктивного цивільного права є право на його захист, реалізація якого здійснюється в тих чи інших передбачених законом формах захисту. В науці цивільного права детально розроблена категорія форми захисту цивільних прав, зокрема в роботах таких вчених як О. А. Беяневич, О. В. Дзера, О. О. Кот, Н. С. Кузнецова, І. В. Спасибо-Фатєєва, М. М. Сібільов, М. О. Стефанчук, Є. О Харитонов та інших. Разом з тим, відсутні спеціальні дослідження форм захисту прав сторін договору про розміщення реклами, співвідношення цих форм, їх особливості в аспекті правової природи договору про розміщення реклами.

Поняття форм захисту цивільних прав на дисертаційному рівні досліджував О. О. Кот. Форми захисту цивільних прав ним розглядаються в залежності від суб'єкта, який здійснює захист права, поділяючи такі форми на юрисдикційні, які в свою чергу поділяються на судову та альтернативну (адміністративну та нотаріальну) та самозахист цивільних прав [1, с. 14].

Д. В. Горбась, поділяючи форми захисту на звернення до уповноваженого органу (судового або органу виконавчої влади) та самозахист, надає класифікацію можливих способів самозахисту цивільного права, зокрема: 1) вчинення уповноваженою особою дозволених законом дій фактичного характеру; 2) виконання порушеного зобов'язання за рахунок боржника; 3) забезпечення зустрічного виконання, в тому числі зупинення виконання зустрічного зобов'язку; 4) відмова вчинити певні дії, в тому числі щодо відмови від прийняття зобов'язання або відмови від договору. Серед зазначених способів перший відноситься до фактичних дій, а три наступних до заходів оперативного впливу [2, с. 220].

Л. В. Мамчур, досліджуючи способи і форми захисту прав в рекламних правовідносинах поділяє їх на самозахист, в тому числі застосування заходів оперативного впливу (виконання за рахунок боржника, призначення додаткового строку або доручення виконання третій особі, безоплатне усунення недоліків або зменшення суми, що належить до виплати, одностороння відмова від договору), юрисдикційну форму захисту, до якої відноситься нотаріальна (у випадках безспірного стягнення заборгованості за нотаріально посвідченими договорами чи для фіксації факту створення рекламного твору), а також на адміністративну (накладання адміністративних штрафів за порушення законодавства) та судову форми захисту прав [3, с. 16].

Здійснений аналіз наукових підходів щодо досліджуваної проблематики дозволяє виділити наступні форми захисту цивільних прав в сфері правовідно-

син з розміщення реклами – юрисдикційні та самозахист. В свою чергу юрисдикційні форми захисту поділяються на судові, а також на адміністративні та нотаріальні.

Відповідно до ч. 2, 3 ст. 17 Цивільного кодексу України [4], на відміну від такої універсальної форми захисту цивільних прав, як судовий захист, адміністративна форма захисту можлива виключно у випадках, встановлених Конституцією України та законом.

Нормами законодавства про рекламу передбачені, зокрема, такі заходи адміністративного впливу як прийняття рішення про визнання порівняння в рекламі неправомірним з одночасним зупиненням її розповсюдження; прийняття рішення про зупинення розповсюдження відповідної реклами. Здійснення заходів адміністративної форми захисту в сфері розміщення реклами в більшості випадків призводить до блокування динаміки відповідних договірних правовідносин, до повної або часткової неможливості реалізації прав з договору. Тому застосування адміністративної форми захисту прав сторонами договору про розміщення реклами, як правило, не здійснюється, хоча і не виключається.

Оскільки при розміщенні зовнішньої реклами, в тому числі зовнішньої реклами, закон не зобов'язує сторони нотаріально посвідчувати відповідні договори про розміщення реклами, тому безспірне стягнення заборгованості за договором про розміщення реклами за виконавчим написом нотаріуса, як правило, не застосовується.

Безспірне стягнення заборгованості з відрахувань авторської винагороди та нотаріальна форма фіксації факту створення рекламного твору має місце у договорах про створення реклами, що відносяться до договорів про виконання робіт. Для договору про розміщення реклами, як особливого виду зобов'язань з надання послуг [5, с. 75], нотаріальна форма фіксації факту створення рекламного твору не притаманна. Таким чином, нотаріальна форма захисту прав сторін договору про розміщення реклами застосовується в обмежених випадках.

Наступна форма захисту цивільних прав учасників договору про розміщення реклами належить до самозахисту, що здійснюється безпосередніми діями самих сторін без звернення до юрисдикційного органу.

Самозахист цивільних прав має широке застосування у відносинах розміщення реклами і може застосовуватись в залежності від конкретних порушень договірних обов'язків, специфіки взаємовідносин з розміщення реклами, особливостей умов укладених договорів, однак має відповідати умовам і межам, передбаченим цивільним законодавством. Для визначення способів самозахисту прав, які можуть застосовуватись у правовідносинах з розміщення реклами, варто скористатись позиціями Д. В. Горбась [2, с. 220] та Л. В. Мамчур [3, с. 16].

З урахуванням специфіки правовідносин з розміщення реклами, формами самозахисту або способами оперативного впливу у відповідних правовідносинах можуть бути: призначення додаткового строку виконання зобов'язання; зупинення виконання зустрічного обов'язку; відмова вчинити певні дії, в тому числі щодо відмови від прийняття зобов'язання; одностороння відмова від договору у випадку, якщо така відмова передбачена укладеним сторонами договором.

В результаті здійсненого аналізу форм захисту прав сторін договору про розміщення реклами можна сформулювати наступні теоретико-правові висновки:

– формами захисту прав сторін договору про розміщення реклами є юрисдикційні форми, до яких належить судова, адміністративна та нотаріальна, а також самозахист прав;

– основною формою захисту прав сторін договору про розміщення реклами є судовий захист;

– застосування адміністративної форми захисту прав сторонами договору про розміщення реклами, як правило, не здійснюється, хоча і не виключається. Адміністративна форма захисту можлива виключно у випадках, встановлених Конституцією України та законом;

– нотаріальна форма захисту прав сторін договору про розміщення реклами застосовується в обмежених випадках;

– самозахист прав має широке застосування у відносинах розміщення реклами і може застосуватись в залежності від конкурентних порушень договірних обов'язків, специфіки взаємовідносин з розміщення реклами, особливостей умов укладених договорів, однак має відповідати умовам і межам, передбаченим цивільним законодавством;

– формами самозахисту або способами оперативного впливу у правовідносинах з розміщення реклами можуть бути: призначення додаткового строку виконання зобов'язання; зупинення виконання зустрічного обов'язку; відмова вчинити певні дії, в тому числі щодо відмови від прийняття зобов'язання; одностороння відмова від договору у випадку, якщо така відмова передбачена укладеним сторонами договором.

Література:

1. Кот О.О. Проблеми здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня докт. юрид. наук. Київ, 2017. 14 с.
2. Бірюков І.А., Заїка Ю.О., С.С. Бичкова та ін Цивільне право України. Загальна частина: підруч.; за ред. професорів І.А. Бірюкова, Ю.О. Заїки – К.: Алерта., 2014. 220 с.
3. Мамчур Л.В. Правове регулювання реклами (цивілістичний аспект): автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук. Львів, 2006. 16 с.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 13.03.2003 р. Офіційний вісник України, 2003. № 11 (28.03.2003). 461 с.
5. Деледівка С.Г. Договір про розміщення реклами як особливий вид зобов'язань з надання послуг. Порівняльно-аналітичне право, 2017. № 3. URL: <http://www.pap.in.ua/index.php/arhiv/-vidannja/90>.